

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
„Miercurea”, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioveana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economia”
„Cohalm”, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișorul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”,
„Lugoșana”, „Lucaferul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”,
„Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”,
„Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana” și „Zlătneana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul VI.

Sibiu, 24 Septembrie 1904.

Nr. 39.

Problemele economice ale „Asociațiunii”.

Adunarea generală a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, ce s'a ținut în zilele de Mercuri și Joi, 21 și 22 Septembrie n. a. c., la Timișoara, ne oferă plăcuta ocaziune de a ne ocupa și noi de această instituțiune importantă din toate punctele de vedere pentru Românii din această țeară.

Raportul general al comitetului central publicat în Nr. IV al revistei „Transilvania” ne dă indicii asupra întregii activități a Asociațiunii în anul de gestiune 1903/4. Problemele de cari se ocupă Asociațiunea sunt multe și mari. Îndeosebi problemele ce revin Secțiunilor ei sunt una ca alta de importante și necesare. Atât chestiunile de natură literară, cât și cele din domeniul istoriei, al științelor, al școalelor și economiei — inițiate de Secțiuni — și sprijinite cu mare bunăvoință de comitetul central merită deosebita atențiune a tuturor oamenilor de bine.

Pe noi ne interesează mai deaproape problemele de natură economică din sfera de activitate a Asociațiunii și a secțiunilor ei, și astfel ne vom întreține de astădată asupra acestora.

Secțiunea economică a Asociațiunii după reconstituirea ei în anul trecut a început, pe base mai largi, o activitate intensivă, care va pute aduce intereselor economice ale poporului nostru foloasele cele mai reale.

Programul de acțiune stabilit de această secțiune pentru viitorul mai apropiat este următorul:

1. Culegerea datelor statistice cu privire la starea economică a Românilor din patrie.
 2. Inițierea de scrieri populare din domeniul felurilor ramuri ale economiei naționale.
 3. Urmărirea literaturii economice, mai ales a celei publicate în limba română.
 4. Inițierea înființării unei școale agricole românesci.
 5. Studiarea chestiunii școalelor economice de repetiție. În legătură cu aceasta calificarea învățătorilor pentru aceste școale.
 6. Chestiunea prelegerilor economice împreunate cu demonstrațiuni practice și a cursurilor de industrie agricolă pentru popor.
- În legătură cu aceasta chestiunea formării de specialiști în toți ramii agriculturii și pentru industria agricolă.

7. Chestiunea aranjării unei expoziții generale și a expozițiilor în despărțimintele Asociațiunii cu ocaziunea adunărilor cercuale.

8. Studiarea chestiunii socialismului.

9. Studiarea modului de a se delătura pedecile ce se pun în calea înființării Reuniunilor agricole românesci.

10. Studiarea chestiunii emigrărilor.

11. Studiarea terminologiei financiare usitată de prezent la băncile românesci din țeară și în cercurile clientelei lor și publicarea unui dicționar special al terminologiei financiare române.

Mai toți membrii secțiunii însărcinați cu studiarea diferitelor chestiuni luate în programul de acțiune și-au început lucrările și o parte din ei au prezentat rapoarte și propuneri în cauză.

Până acum au fost studiate mai amănunțit chestiunile privitoare la culegerea datelor statistice, la înființarea școalelor economice de repetiție și a calificării învățătorilor pentru aceste școale, și chestiunea prelegerilor economice pentru popor.

Chestionarul pentru culegerea datelor statistice este gata, și acum trebuie să se urmeze la distribuirea lui având apoi să se compună la timpul său însași statistica, din care vom scoate de sigur nenumărate învățături reale, neapărat trebuincioase la organizarea noastră economică.

Executarea planului referitor la înființarea școalelor economice de repetiție și la calificarea învățătorilor pentru aceste școale, va produce o reformă nu se poate mai folositoare în învățământul agricol al populațiunii noastre dela sate.

Și tot așa de adânc tăietoare în organizațiunea noastră economică și pentru înaintarea poporului are să fie și realizarea planului referitor la prelegerile economice pentru popor, chestiune din cele mai ardețoare și totodată de supremă importanță.

Dacă aruncăm o privire asupra părții Raportului comitetului Asociațiunii, ce tratează despre prelegerile populare vedem că în 22 despărțiminte s'au ținut în total 40 astfel de prelegeri, în cea mai mare parte cu ocaziunea adunărilor cercuale. Dintre acestea prelegeri aproape jumătate au fost din sfera economiei; celelalte de altă natură.

Organisând chestiunea prelegerilor economice: prin calificarea personalului necesar la ținerea lor, prin compunerea unei serii de conferențe potrivite împrejurărilor noastre economice, prin crearea mijloacelor neapărat trebuincioase pentru pornirea și executarea

stăruitoare și cu sistem a acestor prelegeri, — vom ajunge de sigur în viitorul cel mai apropiat să înregistrăm nu 20, ci 200, 2000 și chiar 20,000 prelegeri economice ținute în fie care an în adunările cercuale și în agenturile din despărțimintele Asociațiunii.

Iată una din căile cele mai potrivite de a ne apropia de popor și de a-i tinde mână de ajutor pentru-ca să se smulgă din situațiunea nefavorabilă în care a ajuns.

Accentuăm de nou, că mari sunt problemele ce și-a pus Asociațiunea pentru îndrumarea poporului nostru pe căile ce duc la cultură, îndestulare și fericire. Problemele economice ocupă loc de frunte între problemele Asociațiunii. În interesul rezolvirii lor va trebui să desfășure atât Comitetul central cât și Secțiunea economică o activitate intensivă, stăruitoare și sistematică. Dar și poporul nostru, cărturari și țărani de pretutindeni, va trebui să îmbrăcișeze cu toată inima cauza Asociațiunii; căci ea este deocamdată singura noastră instituțiune sub al cărei scut avem posibilitatea de a ne organiza economic pe întreg teritoriul locuit de noi în această patrie.

S.

Instituția de bancă a postelor.*)

Cu chestiunea băncilor de postă s'au ocupat deja pe la începutul secolului trecut economiști de frunte, din Anglia. După multe discuții și debateri întâia instituție de bancă postală s'a fondat în Anglia, în decursul anului 1861, și și-a început activitatea la 16 Septembrie și cu concursul a 2535 de birouri postale. Până la finea anului 1862 s'au adunat 639,216 depozite în suma de 2.114,669 ponzi sterlingi, ridicând în acelaș restimp 97,294 de inși 438,637 de ponzi: în 31 Decembrie 1862, după o existență de 15 luni, banca postelor adunase deci 1.694,724 ponzi sterlingi, adică 33.894,480 coroane dela 178,495 deponenți.

Instituția se dezvoltă mai departe atât de rapid, încât la sfârșitul anului 1884 numărul deponenților era mai mare de 3 milioane, iar suma depunerilor atingea cifra de 45 milioane p. sterl., adică un miliard și o sută douăzeci de milioane coroane.

În *Belgia* se ocupa guvernul deja prin anii 50 ai secolului trecut cu înființarea unei bănci de stat. În 1865 s'a pus temeiul acestei bănci, care își avea sucursalele sale și afară de aceasta stătea în raporturi strimte cu banca națională, încât agenturile celei din urmă nu contribuia la mijlocirea circulației.

Atunci vădând succesele enorme, la cari se avântase banca postelor din Anglia: guvernul făcu pașii necesari și în 1870 imputernici birourile postale de pe teritoriul Belgiei cu mijlocirea circulației băncii de stat. Efectul nu întârziă. Pe când la sfârșitul anului 1869 toate depozitele băncii statului abia făceau 24.238,000 franci, intervenind birourile postale, aceste depozite se urcară cu finea anului 1875 la 54 milioane, iar în 1879 la 118.489,841 franci, din care sumă peste 108 milioane au fost depuse la birourile postale.

Italia înființă această instituție în 1875; *Francia* și *Olanda* în 1881.

În *Austria* se începă activitatea de acest soi în 12 Ianuarie 1883 și cu toate greutățile începutului,

*) *Literatura*: „Nehány. szó a m. kir. postatakarékpénztárról”, Budapest 1887. — Buletinul mensual al cassei de păstrare postală, precum și Regulamentul pentru birourile de postă.

la finea aceluiaș an avea 353,053 deponenți cu 10.461,716 coroane. Acest rezultat în privința numărului depunătorilor, întrece începuturile similare ale tuturor statelor; iar cu privire la suma depusă, urmează imediat după Anglia și Francia. Ulterior, lucrându-se după sistemul engles Cross entry și ajungând sub conducere de model, instituția prezintă următoarele date progresive:

Anul	Numărul deponenților	Suma depozitelor	
		Coroane	bani
1883 până 31 Dec. 1884	428,753	29.392,202	—
1883 până 31 Mart. 1886	520,309	67.973,084	09
1883 până 30 Apr. 1901	1.742,969	1,375.922,796	80
In Maiu 1904	5,199	10.399,489	90

Cu alte cuvinte din 1883 și până la 31 Maiu 1904 numărul participanților e 1.748,168 cu 1.386,322,286 Cor. 70 bani.

În acelaș timp (1883—31. Maiu 1904), socotind 13.842,484 de resiliări cu 1.199,353,274 Cor. 85 bani, rămâne un escedent de Cor. 186.969,011-85.

În urma succesele splendide, ce le obținură pretutindeni băncile postale: această instituție se răspândi nu numai în Europa, ci și în America, Asia, Africa și Australia.

Înființarea băncilor de postă pretutindeni a fost precedată de discuții îndelungate. În contra practicibilității lor s'au ridicat multe obiecții, în cât pe tema aceasta s'a dezvoltat o literatură întreagă. Totuși activitatea lor salutară a desarmat opoziția, ba în parte și-a transformat-o în pârținitoare ardentă.

Caracteristic în această privință este vestitul economist francez Augustin Prévost, cu raportul său din 1865 despre banca postelor din Anglia. Prévost mărturisește că la început era antagonist declarat al acestor instituții, totuș faptele l'au convins, că ideea acestui sistem e grandioasă iar esecutarea ei abia lasă ceva de dorit. „Căci — zice Prévost — tot omul, de toată categoria: marinar, militar, călător, ziler sau plugar; meseriaș sau negustor ambulat, în ori ce zi de peste săptămână, în timpul cel mai scurt și cu cea mai mare ușurință își poate depune în ori-ce orașel al Britaniei-Mari sumulița câștigată cu sudoarea feței și sub garanția nemijlocită a statului își poate ridica denarii în ori-ce punct al țerei“.

„Aceste avantagii neprețuite recompensează cu prisosință interesele puține, ce acordă legea pentru depozitele de acest soi“.

Escepția de frunte, ce o ridică publicul, este temerea, că băncile de postă distrug sau cel puțin sgu due existența băncilor private. Esperiența însă a desmintit pretutindeni această escepție, dovedind chiar contrariul.

Abstrăgând dela unele bănci private, întemeiate pe base slabe și pe teren neprincios, cari s'ar prăbuși și fără de intervenirea băncilor de postă, observăm, că paralel cu progresul acestor instituții progresa și băncile private, tocmai prin faptul că dezvoltă spiritul de cruțare al indivișilor.

Despre această dezvoltare nu ne putem da seamă mai bine, decât luând în considerare cifrele. Astfel la cassa postală ung. de păstrare numărul depunătorilor se repartisează în categoriile următoare:

Depunătorii	La finea an. 1903	%
<i>1. După ocupație:</i>		
Funcționari de stat și privați, militari	48,483	10.00
Preoți, scriitori, profesori, etc.	14,545	3.00
Proprietari de pământ	8,000	1.65
Arândași, cârmuitori, muncitori	15,224	3.14
Fabricanți	1,212	0.25
Personal angajat în fabrice	17,842	3.08
Meseriași neatârători	45,090	9.30
Calfe și personal angajat	50,908	10.50
Comercianți neatârători	10,085	2.08
Calfe și personal angajat	20,654	4.26
Rentieri	11,926	2.46
Servitori	27,538	5.68
Zileri	12,751	2.63
De alte ocupații	59,625	12.30
Elevi de școale	76,943	15.87
Copii	41,696	8.60
Persoane de drept	22,302	4.60
Suma	484,834	100.00
<i>2. După etate:</i>		
Până la 10 ani	88,431	18.24
" " 20 "	164,114	33.85
Suma	252,545	52.09

Adecă din punct de vedere al ocupației: grupa elevilor și a copiilor e reprezentată cu 24.47%; servitorimea cu 5.68%; zileri cu 2.63%; calfele, uce-nicii etc. dela meserii și comerț cu 14.76%. Va să zică, adevăratul simț de păstrare se remarcă în raportul de 47.54 la sută.

Deosebirea de căpetenie între băncile de postă și cele private zace însă într'o împrejurare, asupra căreia nu se poate atrage îndeajuns atenția antago-niștilor.

Băncile de postă lucrează în general cu capitaluri nestatornice, mai nestatornice decât vremea, profitând de avantajul, că sucursalele lor respective birourile lor de intermediare sunt răspândite peste întreagă țara.

În acelaș timp o bancă privată fundată pentru un cerc restrîns, ba paralizată și în acest cerc de concurența altor bănci private, nu s'ar ferici de loc cu depuneri atât de fluctuante. Când cineva ridică azi dela postă într'un colț de țeară 1 coroană, putem afirma cu o probabilitate de $\frac{3}{5}$, că tot atunci, în alte colțuri de țară, depun alți trei inși câte 1 coroană sau unul singur 3 coroane. Pentru o bancă privată normală probabilitatea aceasta abia atinge limita de $\frac{2}{5}$.

Dar iată și unele cifre comparative:

Din trecutul băncilor austriace vedem că până la finea anului 1881 la 335 de bănci private au depus 1.618,157 de inși 792.184,558 fl. iar în 1883, la un an după inactivarea cassei postale numărul deponenților se urcase la 1.747,944, al depunerilor la 869.239,325 fl.

Cu mult mai pregnant este exemplul Italiei, unde din 1875, data înființării cassei postale, depunerile de 446 milioane lire a lor 280 de bănci private, până 1880 s'au urcat la 686 milioane depuneri și 357 de bănci private.

Tot atât de puțin basată s'a dovedit și a doua excepțiune, ce se ridică împotriva instituțiilor postale de bancă. Se dicea anume, că fiind costisitoare vor fi în detrimentul bănesc al statelor și al postelor ineseși.

Experiența a constatat însă următoarele:

1. Băncile postale pot realiza unele ținte mai înalte ale economiei. Amintim numai comerțul de cecuri și clearing.

2. Oferă existență sigură la sute de indivizi. Ca exemplu ne provocăm la Austria, unde în decurs de 10 ani numărul impiegaților se ridică dela 40 la 1000 și mai bine.

3. Ridică isvorul de câștig îndeosebi pentru comercianți.

4. Promovează circulația comerțului și a industriei.

5. Și din capul locului: spesele de înființare și administrare le întoarce statului sau postelor în decurs de câțiva ani; ba deschide un isvor de câștig atât pentru stat cât și pentru poste.

Astfel d. ex. cassa de păstrare a postelor englese în decursul anilor 1877-80 a dat statului 11.600,000 Cor. din venitul său, adecă pe tot anul cam 2.900,000 Cor. și afară de aceasta în 1878 vr'o 5.360,000 Cor., postelor pentru corespondențele scutite de taxă ale instituției.

Italia în 1881-85, va să zică în decurs de 4 ani, avea 2.310,507 lire venit curat, scăzând toate pozițiile de administrare, retribuire și altele.

Ungaria ne arată pentru anul 1903 un venit curat de Cor. 815,027.53, care sumă cade în favorul statului, fiind-că fondul de rezervă al băncii și-a atins mărimea prescrisă (2 milioane Cor.)

În Ungaria Cassa centrală de postă s'a întemeiat în virtutea articolului de lege IX din 1885 și a fost inactivată în 1 Faur 1886 cu 700 de birouri postale.

Reședința Cassei este Budapesta. Centrul adună depozitele și în sensul legii le plasează în hârtii de stat, în losuri sau în efecte designate de ministeriu.

Din interesele capitalurilor depuse se plătesce dobândă de 3% deponenților și se acoper toate spesele de administrare și susținere a instituției.

Cheltuielile înființării s'au luat la început din fondul postelor, însă în 2-3 ani s'au întors toate avansurile (fără de interese). Din escedentul obținut an de an, s'a format fondul de rezervă, în sumă de 2.000,000 Cor., al cărui venit, îndată ce a atins mărimea prescrisă, cade în favorul statului precum și escedentul anual, ce rămâne la încheierea bilanțului.

Circulația o mijlocesce birourile postale. Numărul acestora de 700, la 1 Faur 1886, se urcă la 1200 până în 1 Maiu 1886, iar astăzi toate birourile postale din cuprinsul Ungariei sunt totodată și agenturi ale Băncii.

Circulația prezintă următorul tablou general:

Anul	Numărul depozitelor	Suma depozitelor	
		Coroane	bani
1886	472,028	5.354,196	64
1887	438,114	6.090,609	12
1888	431,108	7.190,588	26
1889	455,534	8.542,140	38
1890	473,748	10.419,976	28
1891	491,407	14.872,913	62
1892	523,532	15.163,477	05
1893	564,259	17.202,416	31
1894	617,395	18.998,478	66
1895	636,654	19.637,815	75
1896	675,239	20.855,225	65
1897	690,208	21.286,226	81
1898	730,929	23.885,569	08
1899	798,626	26.471,155	88
1900	820,925	28.543,637	64
1901	855,737	31.929,809	38
1302	892,106	37.479,105	98
1903	968,864	45.048,206	36
Suma	11.539,443	358.971,548	85

In acelaș timp replătirile se repartisează astfel :

Anul	Numărul replătirilor	S u m a	
		Coroane	bani
1886	67,036	2.515,064	48
1887	106,855	4.647,103	36
1888	118,654	5.617,535	18
1889	136,937	6.919,260	18
1890	153,434	8.316,238	64
1891	170,340	12.519,368	45
1892	192,832	12.263,045	78
1893	214,480	14.361,602	77
1894	244,191	16.211,642	61
1895	267,661	18.385,363	18
1896	291,135	19.169,277	95
1897	312,161	20.317,825	38
1898	331,395	21.809,092	94
1899	360,935	23.442,392	89
1900	382,872	25.345,965	49
1901	402,271	27.265,402	91
1902	432,964	31.211,907	52
1903	457,906	35.873,293	90
S u m a .	4.644,059	306.196,383	61

Pentru creșterea capitalului an de an se constată deci următorul raport :

La începutul anului	C a p i t a l u l	
	Coroane	bani
1886	—	—
1887	2.839,132	16
1888	4.282,637	92
1889	5.855,691	—
1890	7.478,571	20
1891	9.582,308	84
1892	11.935,854	01
1893	14.836,285	28
1894	17.677,038	82
1895	20.463,934	87
1896	21.716,387	44
1897	23.402,335	14
1898	24.370,736	57
1899	26.447,212	71
1900	29.475,975	70
1901	32.673,647	85
1902	37.338,054	32
1903	43.605,252	78
1904	52.775,165	24

Capitalurile, ce se învârt la Cassa postelor, le putem judeca din calitatea lor, care se arată în modul următor :

C a p i t a l u r i		In	%
		număr de :	
Până la 10	coroane	595,367	61.45
Dela 10— 20	"	116,264	12—
" 20— 40	"	86,712	8.95
" 40— 60	"	48,540	5.01
" 60— 80	"	24,222	2.50
" 80— 100	"	16,858	1.74
" 100— 200	"	37,107	3.83
" 200—1000	"	28,292	2.92
Preste 1000	"	15,502	1.60
S u m a .		968,864	100—

Adecă depozitele mici, dela 1—20 coroane, formează elementele alcătuitoare preponderante (73.45%) ale circulației, ceea-ce corespunde și naturii specifice a instituției și ceea-ce verifică încă odată zisele de mai sus.

August, 1904.

Gavr. Todica.

Supraveghiarea institutelor de bani.

De mai multă vreme se face un schimb viu de idei în cercurile de specialitate despre aceea, că în ce fel, cu ce mijloace și pe lângă ce formalități s'ar pute realiză cât mai perfect și spre mulțumirea tuturor cerințelor supraveghiarea institutelor de bani. Purcând din diferite puncte de mănecare s'au deslușit multe părți ale acestei importante chestiuni, s'au limpediț multe amănunte litigioase și s'a făcut o mulțime de propuneri în merit, demne de aprețierea celor competenți.

Elita oamenilor de specialitate interesați în cauză și conduși de un zel îmbucurător s'au grăbit a-și pune știința în serviciul acestei chestiuni, contribuind în măsură însemnată la deslegarea ei. Acestei împrejurări avem să mulțămim, că astăzi forma deslegării ia conturi din ce în ce mai pronunțate. Este știut de ori-cine, că realizarea acestei chestiuni nu se mai poate amana și cu toții suntem de acord, că *revisiunea trebuie făcută fără amestecul statului*. Correspunător acestui cardinal principiu revisiunea organizată în străinătate pe cale de asociare ar fi după „M. Pénzügy“ și pentru noi cea mai potrivită.

Lucrul principal e ca chestiunea revisiunii să fie deslegată în mod cât se poate de fericit. Aceasta însă dă de mai multe greutate și impedimente, dintre cari cele mai însemnate sunt următoarele :

1. Eventuala abținere a singuraticelor institute de bani, respective lipsa obligativității revisiunii.
2. Lipsa unui număr trebuincios de revisori specialiști, independenți și demni de încredere.
3. Greutățile financiare ale organizării revisiunii.

În modul acesta fixează revista „M. P.“ greutățile, de cari dă revisiunea. Pentru de a învinge aceste greutăți numita revistă află următoarea soluțiune, pe care — cu scopul de a atrage atențiunea cercurilor noastre competente — o redăm întocmai.

„Prima greutate numai pe calea legislativei se poate înlătura. Cunoscând intențiunile guvernului nu încapе îndoială, că alcătuirea legii obligătoare pentru revisiune nu va da de pedeci mai mari.

„Mai greu decât aceasta va fi aplicarea de revisori correspunzători. Considerând însă că între funcționarii de bancă sunt mulți, cari în toată privința au pregătirea necesară și cărora numai praxa specială le lipsesce, din acest contingent de funcționari e prea ușor a alege numărul trebuincios de revisori, dacă oficiul lor va fi remunerat după cuviință. Aceasta dară se ține deja strict de chestiunea financiară, căci dacă nu vrem să facem revisiunea ilusorică, atunci exclusiv numai astfel de revisori se pot aplica, pentru cari revisiunea nu va fi numai o ocupație laterală, ci cari se ocupă numai cu revisiunea, fiind aceea singura lor chemare. Condițiunea principală însă pentru aceasta e remunerația correspunzătoare.

„Călcațul Achileic al soluțiunii este chestiunea financiară. De unde și cum să procurăm acoperirea pentru spesele organizării revisiunii, pentru remunerația revisorilor, pentru achitarea speselor de călătorie, etc. etc.? Este lucru firesc și echitabil ca spesele acestea să cadă în sarcina băncilor, dar cum vom pute stabilii spesele echitabil, cum vom avé o cheie pentru aceasta, care deopotrivă și fără excepțiune să fie justă pentru băncile cari sunt de diferită mărime și func-

ționează cu rezultat diferit? A lua ca basă capitalul fundamental și de rezervă, precum și suma depunerilor, sau suma împrumuturilor acordate, ar fi cât se poate de nedrept, căci în diferite regiuni, între diferite relațiuni locale, un capital egal de mare sau o stare uniformă a împrumuturilor poate produce un câștig anual cu totul diferit și revisiunea însăși poate recere mai multă sau mai puțină muncă, conform împrejurării, că

1. depunerile sau suma împrumuturilor constă din poziții mai mici sau mai mari,
2. circulațiunea cât e de mare,
3. câte feluri de rami de negoț, și de ce natură, sunt introduși la institutele respective.

„Importanța acestor puncte de vedere o putem adevări cu un exemplu foarte simplu:

„Să luăm ca basă o bancă mediocră, al cărei capital fundamental și de rezervă dimpreună cu depunerile și reescomptul se urcă la 3 milioane coroane. Dacă institutul acesta se ocupă numai cu afacerile de șablon, cambiale și ipotecare, de sigur că produce un câștig cu mult mai mic, are o circulațiune cu mult mai redusă și implicit recere cu mult mai puțin timp și muncă din partea revisorului, decât în cazul, când același institut afară de ramii de operațiune remarcate mai sus se ocupă cu afaceri de cont-curent, cu cec și asemnate de cassă, cu afaceri de losuri de clasă, de plătiri în rate pentru diferite feluri de losuri, apoi cu afaceri de zarafe, de bursă, de amanet, cu credit acordat pe mărfuri, cu mijlocirea de împrumuturi achitabile în rate, etc.

„Dacă luăm în considerare că la cele 1400 de bănci din țeară cu câte sute de categorii ale acestor două extreme ne întelnim, atunci trebuie să ne convingem, că împărțind aceste deosebiri în 4—6 clase de contribuție, e cu totul imposibil a încunjura gravaminele și a rămânea echitabil.

„Este însă o modalitate, prin care greutățile acestea toate s'ar putea evita și care deopotrivă ar mulțami toate institutele, o modalitate, care ar ușura mult centralizarea finală a revisiunii, care dela început ar asigura revisorilor o viață independentă și sigură și astfel ar da și posibilitatea de-a câștiga pentru postul de revisori pe cei mai eminenti funcționari de astăzi.

„Anume dacă legea, care ar face revisiunea obligătoare, sau dacă statutele organizațiunii centrale ce ar fi a se înființa prin această lege, ar conținea acea condițiune, *că fie-care institut e dator a alege în comisiunea sa de supraveghiere pe revisorul, care se va designa din centru*, prin aceasta toate greutățile financiare ale acestei chestiuni ar avea deodată soluțiunea definitivă.

„Prin aceasta atât instituțiunea revisiunii, cât și băncile ar ajunge la avantajii, cari pe nici o altă cale nu-s realizabile, căci:

- a) prin revisiune n'ar cădea în sarcina băncilor spese nouă, deoarece-ce taxele de revisiune le-ar acoperi cu onorarul sau competența cari și acum compet membrului din comisiunea de supraveghiere;
- b) leafa revisorilor, spesele lor de călătorie ar afla acoperire deplină din competența comisiunii de supraveghiere, căci socotind pentru fie-care revisor, în mediu numai 26 de bănci (pe semestru pentru fie-care bancă, în mediu, timpul de câte o săptămână de muncă pentru revisiune) cu un onorar de abia K 200— în mediu, — aceasta ar da un venit minimal de K 5200— pe an;

c) revisorii ar sta cu institutele în legătură mai statornică și mai strinsă ca până aci. Revisuind în timp de ani de-arândul același institut, s'ar aprofunda nu numai în examinarea manipulațiunii tehnice, ci și în operațiunile referitoare la diferitele afaceri. Ar cunoaște publicul singuraticelor institute, referințele materiale ale partidelor, pe basa cărora ar putea aprea și siguranța împrumuturilor și implicit ar putea împedea și desoperi eventual negociările criminale ascunse sub forma cambiilor fictive. — Afară de aceea ar pute promova interesele institutelor cu sfaturi și îndrumări salutare și ar face și pe ceilalți membri ai comitetului de supraveghiere tot mai apti pentru împlinirea corectă a slujbei lor.

d) pe seama oficiului central de controlă organizațiunea revisiunii pentru toată țeara, aplicarea revisorilor și acoperirea speselor împreunate cu revisiunea s'ar ușura în mod extraordinar și controla corectă, care singură duce la țintă, s'ar putea asigura spre mulțămirea tuturor factorilor“.

Am dat articolul de mai sus cu scopul de a atrage atențiunea cercurilor noastre competente asupra părerilor, cari ies la iveală în presa ungurească, și mai ales asupra pericolelor, cari bat la ușa institutelor noastre de bani. §§.

Produțiunea cerealelor în Ungaria, Croato-Slavonia și Austria în a. 1904.

A. In Ungaria.

	Suprafața cultivată:	Detragere pentru pagubele elementare etc.	A rămas de recoltat:
Grâu .	6.031,546	180,950	5.850,596
Săcară .	1.979,351	79,175	1.900,176
Orz .	1.817,128	90,860	1.726,268
Ovės .	1.787,809	89,409	1.698,400
Cucuruz	4.000,000	800,000	3.200,000

Produțiunea de cereale:

	Teritoriul cultivat în jug.	Media recoltei per jug. cat. în măji metr.	Recolta totală în măji metr.	Recolta an. 1903 în măji metr.
Grâu . . .	6.031,546	6·17	36.121,000	44.077,154
Săcară și indoituri . . .	1.979,351	6·08	11.547,200	12.911,013
Orz . . .	1.817,128	6·16	10.400,000	14.059,958
Ovės . . .	1.787,809	5·15	8.740,800	12.676,460

Față de anul trecut rezultă o deosebire în minus:

la grâu de	7.956,154	măji	metrice
„ săcară „	1.363,813	„	„
„ orz „	3.659,958	„	„
„ ovės „	3.935,660	„	„

în total de 16.915,575 măji metrice.

Cucuruzul abia va da 13—15 milioane măji metrice față de 34·48 milioane măji metrice în anul trecut. Așa dară un mare deficit.

Recolta cartofilor abia va da 21—22 milioane măji metrice față de 45 mil. m. metrice în an. 1903.

Cualitatea cerealelor este superioară celei din an. trecut. Grăul dă 80—83 kgr. per hectolitru, față de mijlocia de 77·53 din anul 1903, săcara 73·20 față de 71·50, orzul 65·90 față de 65·50 și ovėsul 45·60 față de 46·20 kgr. în an. trecut.

B. In Croato-Slavonia.

	Suprafața cultivată în hectare		Recolta în milioane de măji metrice	
	în 1904	în 1903	în 1904	în 1903
Grâu	297,162	289,480	2.796,059	3.990,995
Săcară	81,140	82,200	609,918	860,039
Orz	70,109	72,500	639,571	835,894
Ovės	100 656	98,400	755,716	1.063,912
Cucuruz	401,123	397,400	3.000,000	6.075,615

In asemănare cu anul precedent recolta anului de față este inferioară

la grâu	cu 30	percente
" săcară	" 29	"
" orz	" 24	"
" ovės	" 29	"

Plantele de nutreț au dat o recoltă slabă, prospectele recoltei cartofilor, ale napilor și curechiului de asemenea nu sunt favorabile, iar cucuruz nefiind de ajuns — situațiunea economică a Croato-Slavoniei este nesatisfăcătoare.

C. In Ungaria împreună cu Croato-Slavonia.

Recolta Ungariei împreună cu a Croato-Slavoniei a fost în cei din urmă 6 ani, anume:

în 1904	72.570,500	măji metrice
" 1903	90.474,500	" "
" 1902	91.991,700	" "
" 1901	70.456 000	" "
" 1900	76.614,000	" "
" 1899	80.274,000	" "

Recolta cucuruzului din a. crt. va fi cu circa 18 mil. măji metrice mai mică decât a celei din an. precedent.

D. In Austria.

	Suprafața cultivată în hectare		Recolta în măji metrice	
	în 1904	în 1903	în 1904	în 1903
Grâu	1.050,000	1.057,909	10·—	12·57
Săcară	1.800,000	1.832,147	18·—	20·60
Orz	1.200,000	1.216,077	14·—	16·08
Ovės	1.840,000	1.832,407	15·50	28·63
Cucuruz	350,000	330.503	2·50	4·08

în total 60·— 71·96

Deficitul față de anul precedent este de circa 12 mil. măji metrice și considerând că Austria are trebuință pentru consum de circa 95—100 mil. măji metrice cereale la an, deficitul pentru an. 1904/5 se urcă la 35—40 milioane măji metrice.

Cucuruz va fi mai numai pe jumătate ca în an trecut.

Fân a fost destul, cu excepțiunea Galiției; otavă a fost puțină.

Plantele tuberculoase, îndeosebi cartofii abia vor da o recoltă pe jumătate, în unele locuri numai a treia parte față de anii obicinuiți.

Trebuințele de consum ale Austriei sunt:

Grâu	26 — 28	milioane măji metrice
Săcară	21 — 22	" "
Orz	16·5 — 18	" "
Ovės	20·0 — 20·50	" "
Cucuruz	10·0 — 10·50	" "

Va trebui să importeze în an. 1904/5 următoarele cantități:

Grâu (și făină)	16 — 18	milioane măji metrice
Săcară	3 — 4	" "
Orz	2·5 — 4	" "
Ovės	4·5 — 5	" "
Cucuruz	8	" "

Originea ideii de-a înființa case de păstrare.

Numai acum scim dintr'o carte franțuzească apărută de curând, că ideea de-a înființa case de păstrare s'a ivit nu mai puțin decât înainte cu 300 de ani pe pământ franțuzesc. Cartea a scris-o sub titlul „Iubileu de 300 de ani“ bătrânul A. de Malarce, cunoscutul parisian, iubitor al poporului, și în lucrarea sa acesta amintesc, că în 1870 umblând prin Londra, primministrul englez de atunci, lordul Derby i-a atras atențiunea asupra unui op publicat în Paris la începutul secolului al XVII-lea, care a accentuat întâiu ideea înființării unei case de păstrare. Acest op, al cărui singur exemplar existent e în posesiunea unei nobile familii englezesce, are de autor pe savantul jurist francez Hugo Delestre, care a scris opul din chestie la anul 1610. In acest op savantul propune înființarea mai multor feluri de instituțiuni menite de-a servi cauza săracilor și între altele apare și cu ideea casselor de păstrare, a căror înființare o urgitează cu scopul de-a stimula pe servitori și zileri la cruțare și păstrare. Delestre arată în cartea sa și planul casei de păstrare ce este a se înființa, și în planul acela stabilește etalonul de interese pentru depuneri cu 5·88%. Declară de normă dispoziția, că depunerile făcute la cassa de păstrare nu pot fi sechestrate în favorul nimănui, depunerile însă se pot face numai în valori orășenesci și în alte valori cu totul sigure. Cum că Delestre a făcut încercare în interesul realizării planului său, despre aceasta Malarce nu știe nimic, dar e sigur că cassa de păstrare înființată în 1778 de reuniunea de binefacere a cetățenilor din Hamburg, care a fost primul institut de felul acesta, s'a organizat întocmai după planul lui Delestre. („M. P.“) §§.

JURISDICTIUNE.

Din sentințele mai noue ale judecătoriilor înalte scoatem următoarele casuri de drept:

Imprejurarea, că martorii testamentari n'au adeverit observarea formalităților prescrise în § 6 al art. de lege XVI din 1886 în clausulă deosebită, sub iscălitura testatorului, nu poate servi ca motiv pentru anularea unui asemenea testament. dacă observarea formalităților prescrise reiese din însuși textul testamentului.

Protocolul luat despre procedura de împăciuire în procesul de divorț e scutit de timbru.

Dacă contractul, pe basa căruia s'a făcut intabularea greșită, e invalid, competența de intabulare nu se poate pretinde.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 21 Septembrie 1904.

Pe piața internă de bani nu se remarcă nici o mișcare mai însemnată. Cererile în mediu sunt relativ cumpătate, prin urmare ușor de a fi satisfăcute, și astfel au produs puțină încordare pe piața de bani. Imprejurarea aceasta însă, care a urcat discontul băncilor dela 3⁷/₁₆ procente la 3¹/₂ procente, are totuși acea însemnatate, că a ridicat discontul privat la nivel egal cu rata băncii.

Lipsa de bani, prevădută pentru toamnă, pentru a cărei acoperire băncile, mai ales cele din Viena, au rezervat capitalele lor și dela care se așteaptă o urcare însemnată a etalonului, până acum nu s'a simțit. O știe însă fie-care, că ea se va afirma, și ultima luni Septembrie va produce probabil o mișcare vie pe piața de bani. Inmulțirea cererilor de bani o va promova și schimbarea timpului. Vara cea din cale afară caldă și secetoasă s'a schimbat deodată, și astfel acoperirea trebuințelor pentru iarnă va trebui să se întempe înainte de timpul obicinuit.

Piața internațională numai într'atâta arată o schimbare a situațiunii, întru cât pe piața germană se observă o înmulțire a cererilor de bani. Rusia sondează pe anumite piețe pentru un nou împrumut, dar până acum încă tot e în stare a-și acoperi trebuințele din alte isvoare. Cassa statului din Japonia ar avea mare lipsă de un nou împrumut, dar piața de bani din Londra în timpul din urmă s'a răcit mult față de Japonia; este deci probabil, că Japonia va conține noul împrumut pe piețele americane, întrucât împrumutul forțat în internul țării nu i-ar acoperi trebuințele. ȘȘ.

DIN REUNIUNI.

A XIV-a expoziție de vite aranjată de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului“. În scopul de a înainta economia de vite „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului va aranja Duminecă la 9 Octombrie nou 1904 în comuna Rêhâu o expoziție de vite împreună cu distribuire de premii în bani.

Expoziția se va mărgini de astădată la vite cunoscute cu excepțiunea caprelor și se va ține în ziua amintită, începând dela 9 oare înainte de amiază și până la 1 oară după amiază, când va urma premiarea.

La expoziție nu se primesc decât vitele locuitorilor din comunele Rêhâu, Călnic, Deal, Cacova, Sâsciori, Sibiușel, Petrifalău, Laz, Loman și Rechita.

Pentru vitele aduse afară de Rêhâu se cer pașapoarte în regulă.

Cerând trebuința, proprietarii au să dovedească, că au ținut înșiși vitele timp de $\frac{3}{4}$ de an cel puțin.

Oile trebuie expuse în grupe de cel mai puțin 3 capete; altcum nu se premiază.

Primirea vitelor în expoziție se face prin comitetul aranjator local, care va publica din parte și dispozițiunile luate. Comitetul poate refuza primirea, însă numai din cauze binecuvântate.

La fiecare vită respective grupă de oi se alătură o tăbliță sau bilet, cuprinzând numărul curent, rasa (soiul) și etatea vitei cum și numele proprietarului.

Exponenții sunt îndatorați a purta înșiși grije de vitele lor și a le da hrana trebuincioasă.

Se vor distribui douăzeci-și-nouă de premii în sumă totală de K 200, datorite de comisiunea economică a comitatului Sibiiu, și anume se vor distribui următoarele primii:

Grupa I. Bovine de prăsilă (rasa indigenă și străină).

- tauri de 3—5 ani: un premiu de K 16;
- vaci de 3—8 ani: un premiu de K 12, 2 premii de câte K 10, 1 premiu de K 8 și 1 premiu de K 6;
- junci, junince și tăurenci, de 1—3 ani: 1 premiu de K 10, 2 premii de câte K 8 și 2 premii de câte K 6;
- viței și vițele de $\frac{1}{4}$ —1 an: 1 premiu de K 8, 2 premii de câte K 6 și 2 de câte K 2.

Grupa II. Oi de prăsilă.

- berbeci de 1—5 ani: 1 premiu de K 10 și 2 premii de câte K 8;
- noatini din 1904: 1 premiu de K 6 și 2 premii de câte K 4;
- noatine din 1904: 1 premiu de K 6, 2 premii de câte K 4 și 1 premiu de K 2.
- oi de 1—5 ani: 1 premiu de K 8 și 2 premii de câte K 6.

În scopul premierii, comitetul central al reuniunii agricole a ales juriul consistător din domnii Demetriu Comșa, ca președinte al juriului; Ioan Schöpp, primpretor în Sebeșul-săsesc, tot odată reprezentant al comisiei economice comitatense; Dr. Petru Șpan, prof. semin., Romul Simu, inv. pens., Victor Tordășianu, referent cons., toți din Sibiiu; Petru Draghits, primpretor, Dr. Ioan Stroia, protopresbiter și Ioan Chirca, notar, toți din Seliște; Afară de aceștia încă 23 membri fruntași din comunele ale căror vite participă la expoziție.

ÎNVEȚĂMÎNT.

Cariera silvică. Cu organizarea silviculturii se ocupă art. de lege XXXI din an. 1879. În sensul §-lui 17 al acestei legi: pădurile aparținătoare statului, jurisdicțiunilor, comunelor, corporațiunilor bisericesci și persoanelor bisericesci — ca atari —, mai departe pădurile aparținătoare fundațiunilor publice și private și fidei-comisurilor, precum și pădurile proprietarilor pe timpul cât le folosesc în comun, sunt a se manipula conform unui plan de exploatare economică sistematică sub supravegherea oficialilor silvici.

Astfel de oficial poate fi:

- cel-ce are viață nepătată;
- cel-ce a absolvit cu succes cursul complet de învățământ la Academia silvică (Academia minieră și silvică din Șemniț sau la altă academie similară din altă țară, și a făcut examenul silvic de stat în patrie.

Cursul școlar la școala silvică de specialitate din Șemniț se începe la 1 Octombrie și ține 3 ani.

Ca auditori ordinari se primesc acei tineri, cari posed atestat de maturitate dela un gimnasiu sau dela o școală reală superioară.

Ca auditori extraordinari se primesc — cu învoire părinților sau tutorilor — cei-ce prin un examen de primire dovedesc, că posed din matematica și geometria elementară, din fizică, din istoria naturală, mai departe din desenul liber și de construcții o astfel de dexteritate, ce se poate câștiga în gimnasiu.

Ca oaspeți pot fi primiți, pe baza unei concesiuni în scris dela direcțiunea școlii, indiviși maioreni independenți, cari doresc a asculta numai obiecte singurate.

Auditorii extraordinari și oaspeții primesc atestat oficios despre frecventarea prelegerilor, dar examen nu pot face.

Auditorii cari au absolvit în regulă cursul academic, au să funcționeze timp de 2 ani ca practicanți, iar după aceea pot face examenul de stat în Șemniț de două-ori pe an (toamna și primăvara).

Se pot face și examene private. La aceste se admit tineri cari posed atestat de maturitate dela un gimnasiu complet sau dela o școală reală superioară, și au fost aplicați cel puțin 3 ani după oaltă în o economie silvică sistematică pe lângă un silvicultor

cu calificățiune academică. Atestatul despre practica făcută trebuie scris de șeful oficiului respectiv și vidimat de inspectorul silvic reg. competent.

Silvicultorii cari doresc a fi și ingineri silvici au să absolveze și anul al IV-lea al școlii silvice de specialitate, după-ce pe lângă cursul de învățământ ordinar mai ascultă în anul I câte 5 oare, în anul II câte 10 oare în cursul pentru inginerii silvici.

Silvicultorii respective inginerii silvici cari au făcut examenul de stat pot fi aplicați: în servicii private, comunale și orașenesci, în oficiile silvice bisericesci, școlare, erariale, urbariale, comproprietare și nobilitare, la regularea și inspecțiunea pădurilor, ca: practicantii silvici, ca candidați de silvicultori, ca silvicultori, subinspectori, silvicultori supremi, maestri și inspectori silvici, ingineri silvici, cum și directori silvici, apoi oficiali de diferite categorii în ministerul de agricultură. Dela cesti din urmă se cere că pe lângă studiile silvice să fie studiat și dreptul.

Carierii silvice aparțin și *pădurarii*, despre a căror calificățiune am dat îndrumările necesare în Nr. 35 al revistei (pag. 300), cum și *păzitorii de vânat*. Personalul pentru această carieră se recrutează din cei-ce din o cauză sau alta n'au făcut examenul de pădurari. Examenele se țin în Budapesta, Pojon și Tirnavia (Szombathely) de regulă în primele zile ale lunii Octobrie.

Dela candidați se cere să scie ceti, scrie și calcula, să fi stat cel puțin 3 ani neîntrerupt în serviciul practic de vânat, să aibă purtare morală neexcepționabilă și să fi implinit etatea de 20 ani. Concesiune la depunerea examenului dă inspectorul silvic în al cărui cerc se ține examenul. Pentru examen se plătesce suma de K 10.—.

Cei-ce au făcut examenul cu succes capătă aplica-re în serviciul de vânat al comunelor și la persoane private.

SUMAR.

Problemele economice ale „Asociațiunii”. — Instituția de bancă a postelor. — Supraveghierea institutelor de bani. — Producțiunea cerealelor în Ungaria, Croato-Slavonia și Austria în a. 1904. — Originea ideii de-a înființa casse de păstrare. — *Jurisdicțiune*. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Din reuniuni*: A XIV-a expoziție de vite aranjată de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului”. — *Învățământ*: Cariera agricolă.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 21 Septembrie 1904.

Mărfuri	Unitate	Curs
Grâu de Bănat (nou)	per 50 kg. vinde	10-25—10-55
„ „ Tisa (nou)	„ „ „ „	10-30—10-70
„ „ Pesta (nou)	„ „ „ „	10-20—10-50
„ „ Alba-reg. (nou)	„ „ „ „	10-20—10-50
„ „ Bacica (nou)	„ „ „ „	10-15—10-50
Secară (nouă)	„ „ „ „	7-45—7-70
Orz (nou)	„ „ „ „	7-20—7-50
Ovăs	„ „ „ „	6-95—7-20
Porumb	„ „ „ „	7-15—7-25
Rapiță (nouă)	„ „ „ „	11-50—11-70
Untură de pore B.-Pesta	„ „ „ „	70-50
Slănină (elisă)	„ „ „ „	60-50—61-50

Bursa de București.

Cursul din 20 Septembrie 1904.

Mărfuri	Unitate	Curs
Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	101 ¹ / ₄
„ „ 1892 5%	„ „	99 ⁷ / ₈
„ „ 274 mil. 4%	„ „	89 ⁸ / ₄
„ „ 1898 4%	„ „	88 ¹ / ₄
Fonciare rurale 5%	„ „	100 ⁵ / ₈
„ „ 4%	„ „	90 ³ / ₄
Seris. fonc. urb. București 5%	„ „	90 ³ / ₈
„ „ Iași „	„ „	86 ³ / ₄

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 21 Septembrie 1904.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
	Datoria publică comună.	v cor	p. 100 K
5	Renta unit. în hârtie, Mai, Nov., 16% dare	99-55	100-50
5	„ „ arg. Ian., Iulie. 16% „	99-55	100-50
4	Losuri d. a. 1854 à fl. 250— v. c. 20% „	—	195—
5	„ „ „ 1860 à fl. 500— „ 20% „	165-60	156—
5	„ „ „ 1860 à fl. 100— „ 20% „	185-75	187—
—	„ „ „ 1864 à fl. 100— „ 20% „	265-50	266—
	Datoria publică austriacă.		
1	Renta austr. aur., scut. de dare	119-55	119-50
4	„ „ Cor.	99-60	99-50
3 ¹ / ₂	„ „ de invest.	91-20	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur., scut. de dare	119—	119-40
4	„ „ Cor. „ „	97-70	97-85
3 ¹ / ₂	„ „ „ „ „ „ „ „	89—	89-25
—	Impr. ung. cu premii à 100 fl. „ „	208-75	209—
4	„ p. regul. Tisei sc. de dare	163—	164-50
4 ¹ / ₂	Oblig. de regalii croat-slav.	—	102-50
3	Impr. p. regul. Porților de fier	83-60	83-75
4	Oblig. rurale croato-slavone	—	99-50
1	„ „ ungară	98-45	98-50
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	286—	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	98-40	98—
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	105-20	—
2	„ „ sêrbesci à 100 fr.	96—	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. ture. à 400 fr.	135-50	—
—	Impr. bulgar 1889	111-90	113—
	Scrisuri fonciare și a. a.		
1	Instit. de Cred. fone. austr.	100-50	—
3	„ „ „ „ cu premii, 1880	318—	—
4	Banca austro-ungară 40 ¹ / ₂ ani	101-50	101-50
1	„ „ „ 50 ani	—	101-35
4 ¹ / ₂	Banca comer. ung. Pesta	101-20	101-25
4 ¹ / ₂	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, repl. 110% în fl.	107-85	108—
4	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, 50 ¹ / ₂ ani	100-50	101—
1	„ „ „ I Casse de păstr. patriot., Pesta	98-50	98-50
4	Inst. de credit fonciar ungar	99-80	100—
3 ¹ / ₂	„ „ „ „ „ „	99-45	99-50
4 ¹ / ₂	Banca hipotecară ungară	101-10	101—
4	„ „ „ „ „ „	101-10	99—
4	„ „ „ „ cu premii	275—	137—
3 ⁹ / ₁₀	Banca hip. ung. cu premii	—	109—
5	Albina, Sibiiu	—	102-50
4 ¹ / ₂	Cassa de păstrare Sibiiu, em. IV.	—	102-50
4 ¹ / ₂	Inst. de credit fonciar Sibiiu, em. VI.	—	101-50
	Losuri.		
	Basilica, à fl. 5—	21-90	23—
	Credit, à fl. 100—	475—	472—
	Clary, à fl. 40— v. c.	168—	—
	Buda, à fl. 40—	175—	169—
	Pálffy, à fl. 40—	—	170—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	56—	56—
	„ „ ungară, à fl. 5—	30-25	31—
	Rudolf, à fl. 10—	71—	—
	Salm, à fl. 40— v. c.	231—	—
	Salzburg, à fl. 20—	81—	—
	St. Genois à fl. 40— v. c.	—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	526—	—
	Triest, à fl. 50—	300—	—
	„Jó sziv“, à K. 4—	—	10-75
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11-37	11-43
	„ c. reg.	11-37	11-33
	Napoleond'or (20 frei sau 8 fl. aur)	19-05	19-07
	20 Marce germ. aur	23-54	23-54
	Ruble rusesci de hârtie per bucată	—	2-54 ¹ / ₂
	Bilete germ. 100 M.	117-60	117-67
	„ franc. 100 Fr.	—	95-30
	„ ital. 100 Lire	95-30	95-20
	Ruble, bilete, 100	254—	—
	Lei românesci, 100	—	95-40

Prețul per bucată